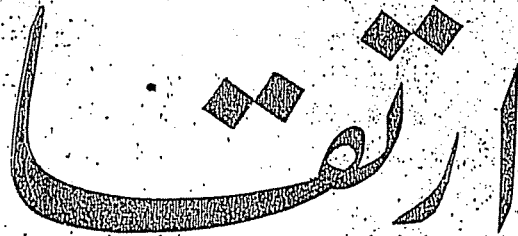

عدد : ۱ (برنجی سنه) ذی القعدة ۸ : ۱۳۱۶ بازار ايرتسی : ۸ : ۱۳۱۵ افرنجی ۲۰ مارت ۱۸۹۹ (برنجی جلد)

(ارتقا) : ايچون شمدليك آيوه قيد
اولناز .
صنائی ماجمله ارباب قبه آچيقدر .
هر الى قلم طوتان يازه بيلير .

ادبيات ، فنون عسکريه و بحريه ،
وتأديج و تجارت و زراع . و منابع
ومعارف و امور نافه و اکثالي فقران
باحث مصور جريده در .

نسخه سی : ۱ پاره يه در . شمدليك چعه کونلزي نشر اولنور : ۱ : ۱۸۹۹ پاره يه در .

ارتقا

اثر كرك ترقيخانه به ويرل كدن صوكره
بر مکتوبكزله اثر كرك رفعت بك افندی
طرفندن تصحيح ايديان نسخه سي وارد
اولدی . اولری ده كله جك نسخه مزه
درج ایده جکیز .

غزل

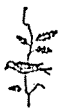
كلز اولدك رهگذارك بكارم ای كلمذار
قالدی آرق دها صبره مجال واقندار
روغای التفات اولسه كده ایتسه كه نه اولور
منصفانه برنگاه ایت نیجه اولدم دلفكار
ایسترم بلك نه دن ایجاب ایتدی بویه حال
طبع استغنا پرستكدر ، بویوخسه اغبرار ؟
مستتیر نورك ايله قلبی ایلیم ،
بویه برلطفكدن ، ای نور جسم ! افکار .
مرحت ایت افق آمانی ايله نورینك
شعله مهر محبتله همیشه لمه دار .
لسقویكلی : ع . نوری

ارتقا

غزل كز « غزل » اطلاقه شایسته
اوله جق درجه ده عاشقانه یازلمش ایسه ده
لفظاً معنأً بمض نقاضی وار . مساعده
ادبیانه لینه اغتراراً عرض ایده جکیز :
مطالعك ایکنجی مصرعنده کی « ها »
ایله « اقتدار » (دها) و (اقتدار) دلالت
ایتمه جك درجه ده بی لزوم .
ایکنجی بیتك برنجی مصرعنده کی
« نه اولور » كه « نه » سی بعض « سودنه » -
لك مملری کی اوزامش .
اونی تعقیب ایدن مصرعنده کی « نیجه
اولدم دلفكار » تمیزی قیدمان بری
کورمش اولسیدی « نیجه اولدم دلفكار »
صورتده تصحیح ایدردی . بز ایکیسنی
تجویز ایتمیز .

« ایجاب ایتدی » ده کی « ایجاب » كه الفی
مناره به چیقاریرجه سنه اوزامقدن ایسه
« ایتدی » « قیلدی » به تحویل بیورلسه
دها مناسب اولور ظن ایدرز .
« طبع استغنا پرستكدر ، بویوخسه اغبرار ؟ »
مصرع فضولیانه سی بالالزام یازلمش
اولدینی بدیی بولندینی جهته اوکایلیشمیه جکیز
« مستتیر نور » کی تمیزی آره صره
بزده قوللانیورسه قده آرق ترك ایتسه كه
فنا اولماز . اوراده کی « نور » کزی ده زائد
کورورز .

« ایلیم » کزده قویویه اینر کی اشاعی
چکلمدکجه اوقونمور .
« آمانی » ده کذا .

غزل

ایدرم شام وسحر فرقت جانان ايله آه
حیف یخده که حیاتم کچر افغان ايله آه
عکس ناله مله اولور غرق تأثر بابل
بنی تنظیر ایدر نوحه سوزان ايله آه
آغلارم اشك الما کئی بر بر صاچارم
بن فصل اکابریم غنچه خندان ايله آه
یلسه رحم ایلایوب امداده کایردی کوزلم
چکدیکم درلو الم ، محنتی هیران ايله آه
حافظا ! وصت دلداریله کام آماز ایسه م
اولورم سمت عدم رهروی حرمان ايله آه

حافظ بهاءالدین

ارتقا

اثر كرك « ترجمان وجدان » اطلاقه
چسبان . فقط آزاده قصان دکل ؛
« لسقویكلی : ع . نوری » افندیك غزلی
حقنده یازدیغمز . مطالعه بی دقتله مطالعه
بیورمکزی رجا ایدرز .

« چکدیکم درلوالم ، محنتی هیران ايله آه »
مصرعنده المدن صوكره برواو
کتیرلك اقتضا ایدر .

شرق

بختیارم سودیکچون ای بری پیکراسنی
ذوق دنیادن خبردار ایلدی عشقك بی
شعله حسنکله (نور ایتك بونب آهنی)
ذوق دنیادن خبردار ایلدی عشقك بی

کورمهدن دیدار کی محروم نام وشان ایدم
(ذی حیات) ظن اییوردم کندی بی جان ایدم
نشسته سز غم سز یاشارخواییده برانسان ایدم
ذوق دنیادن خبردار ایلدی عشقك بی

ا . ارشد

روزنامه عائله دن بر صفحه

(۲۵ نشرین اول)

صبح اولیور ایدی

نخبره نك آره قفلرندن ، پرده لك كنار -
لرندن اوطه به دولان ضیای سحر ، رفیقه
حیات نامیه بكا بر رابطه معنویه سی اولان
وجود ضعیفك سیما ی اندیشه نا کئی ،
چهره خستکی نمانسی عیان ایتدی .
صاغ طرفده کی کوشه به اوطورمش ،
دوشونیور ایدی . طورنده الم ، کوزلرنده
غم وار ایدی . چهره سی صولمش ، دکیشمش ،
دوداقلری خفیفجه مورارمش ایدی .
دنیا به برنوزاد کتیرمك ایچون قادی
دینیلن ضعیف مخلوقلر كه نه قدر اضطرابلر ،
نه قدر فلاکت و محنتلر چکدیکئی ارانه ایدن
آغریلر باشلامش ایدی . اوطوره مادی .

آیاقده دولاشمغه باشلادی . معاونت
ایتمدم . آرده بر ، ارجاع حکمی اجرا
ایدیور ، چهره سنده تقلصات مضطربانه
حاصل اولیور ، آیاقده بوضع ثابت آلاق
بر اضطراب مجسم کسیدور ایدی .

ایه خاتم اولك ایچنده اثبات وجود
ایتدی . دنیا به كله جك و كلك ایچون
مخاطرملر ، تهلكلر آتلا به جق اولان او
میمنی اجنبی حیانت قونداقلری ، زلری
حاضر لاندی . بنده کیندم ، اودن اوزا -
قلاشمق ایسته یورایدیم ؛ فقط بر قوه مؤثره
معنویه ، شریکه عمرمك اضطراب چکدیکئی
اوطه نك قیوسی او کیندم بی توقیف
ایتدی . بر آصفه ده دولاشدقندن صکره
ماعه باشنه کچدم . شمعی اولنك صدای
اضطرابی ، بی مجالانه ایکتیلرینی ، نومیدانه
فغانلرینی اشیدییورم

والده اولمق ایچون چکیان بواضطرابلر
بك الیدر . بو آنده صحت ، ناله لر ایدر .
مخاطره مات ، اطراف قوشادیر . او آل
اطلس اوزرینه ایشلمش صیرمه لرله ،
قرمز قوردالیالره ، کونا کون فیستولر ،
تولر ایلره مزین اولان حاصلی بر نور احمر
ایچنده متالاع بر کرسی افتخارمادری کی
طوران لغوسه لقی بتاغنك اوزرنده سعادت
ایله مصیبت دولاشیر ؛ بونلردن هافکیسه
ظفریاب اولور ایسه او نشمین مفخرته
کیرمك اوزره بکلر ! اوت ، والده اولمق
ایچون چکیان بواضطرابلر بك الیدر .
شو کوردیکمز افراد بشریه بیغینك
میلیونلر بالغ اولان یکون اجتماعیه
حصوله کله به قدر والده لك ایتدکری
مضطربانه فغانلر بریره کتیرلمش اولسه
عرش رحمانی صا صا جق بر طراقة رقت
حصوله کلیر . قادیلرده کی رقت و ضعفه
مقابل بواضطرابات مهلکه به تحمل
کوستره جك بر متانت عالییه ده صاحب
اولدقلری دوشونیله رك بو خصوصه کی
حکمت بالغه سبحانیه به حیران قالینیر
آه قادیلر ! سز نه قدر مبارک مخلوقلر -
سکزا سزه جمعیت بشریه نه قدر حرمت
و پرستش ایتسه سزادر . حیاتی لطافتلره ،
نورلره ، سودالره ، انبساط و سعادتلره
غرق ایدن ، سنکین قلبلره حلمیت ، خسته
کوکلره افاق ، محزون وجدانلره مسرت
ویرن سز سکز ! اضطراب و محنت چکه چکه
بو قوجه عمان موج انسانیتی وجوده
کتیردیکمز . سز آدمیتك مایه موجودیتی ،
بانیه فضیلتیسکمز . سزك قوجا کزده نیجه
علما ، نیجه فصحا ، نیجه خطبا بویودی ،
تاریخك مباحث شان و شهرتده مداد زین

استحسان ايله یازلی پارلاق موقلراشغال
ایدن بهادرلر ، تجاهدلر سزك پرورده
آغوش شفقتکزدور ، سز مسعودیت
انسانیه به دایه لك ، حسیات علویه به
معلمه لك ، محاسن بشریه به مر به لك
ایتدیکمز . بر حکیم غریبنك دیدیکی کی
رسام لك نظر ربا تابلوسنی یاه بیلمك ایچون
سزك کی برمودله ، هیكلتراش لك مقبول
و متناسب اثرینی وجوده کتیره بیلمك
ایچون سزك کی بر غرورنه تناسب و صباخته ،
شاعر لك پارلاق اشعارینی انشاد ایده بیلمك
ایچون سزك کی بر معرض دلنشین بدایعه
محتاجدر . سز ، صنایع نفیسه نك بری
زرین بریسکزا الهه موسیقی سزك کوزل
پارمقلر کزی اوپر . شو ایچنده بولوبده
کنار و انجاسنی ، آفاق بیدیه سنی مجهولیت
قرا کقلرینه ، یأس و قنوت سز سحابلرینه
مستغرق کوردیکمز ، وسط دهشتناورنده
بر برلرینی قطع ایدرک چارینه چارینه ،
حدودنده کی حرص و تمك ، امل و هوس
قیالرینه تصادمه حاصل اولان اینلرینی
عکس ایتدیره ایتدیره بر جوق انهار
تموجه بشرك اودرین ظلمتلره طوغری
دو کولوب کتیدیکئی فرق ایده بیلدیکمز
بو وسعتکده حیانت هوای ظلمانیسی
اورته سنده پارلایان آویزه تسلی بخشای
امیدی سز نور رتکین جمالکزله ، ضیای
سحار عشقکزله ایتاد ایلدیکمز . سزك
تجلی شفت و فضیلتکمز ، همان همان تاریخ
خلقت آدم ايله توأمدر . بیکلرجه سنه
اوله ارجاع فکر و نظرایده لم : خشین قیالر
اوزرنده ، مدش اورمانلر ایچنده عریان ،
سفیل و سرگردان ایدیکمز . اوچندن سود
داملایان مملری یکزی ، اوزرنده عصمت
پارلایان سینه کزی اوزون صاچلر کزله
اورتر ، محافظه ایدر ایدیکمز . چوققلر -
یکزی ده بو صاچلر کزله کوکسککمز
آره سنده کی جای لطیف امنیده ، اوراده کی
عرش علیای شفقتده بیوتدیکمز . بونك
ایچون سزك صاچلر کز ، سزك قوجا کز
نه قدر مقدسدر ، مبدلدر ، محترمدر
اودم گذشته سفالتکمز حزیندر ، وسائط
مدنیت ، حوایج مبرمه مدیشت غیره کشف
ایکن اطراف کزده ، یوربدیککمز توده خاك
اوزرنده اوزابوب بیتن دیکلر پای
ناز ککزی زده له مش ، کوکسکزدن چیقار -
دینی قانی مملر کزدن دو کولن سود ايله
قارشیدر مش ایدی . بومشاق سفالت ،
بوحن احتیاج اورته سنده ، سزی احاطه
ایدن الطاف طبیعتدن ، صحرای حیاتی
شلندیرن عطایای قدرتدن حصه دار اولمغه ،

حيوانات بوسندن كسوه، آجاج اليافدن، نباتات پاراغندن كوهلك يايغه باشلايدكن. بوبله لكه مصباح عالي مدني ياقه رق ادوار آتیه بشره تقديم ايديكنز ... — مابدي وار —

محمد ابي

فون عكره

— اوستريا مجارستانده —

اركان حربه سياحتلري [۹]

اوستريا - مجارستانده اركان حربه سياحتلري اجراسي مخترعات جديده دن ممدود دكلدر . اركان حربه ضابطاني اوتهدنبري موسم صيفده تعليمات عمليه اجراسنه مجبور اولدقلري كي بوتعليملرك توسيعيله هيات اركان حربه ميسوب اولميان ضابطانك دخي تشريك ايدلسي لزومي بك چابوق تقدير ايدلمش ايدى . ۱۸۷۲ده نشر ايدميان امرنامه ، بوسياحتلره لوازم و اداره مامورلرينك دخي قبوليله اداره واركان حربه هياتلرينك متجداً چالشمق وائبناي سفده تصادف ايديله جك هر نوع مسائلي سرعت وجديتله حل ايدده بيامك كي مهم امورى اوكرنلرنده كي فوائدى ، دها اوزمان ، واضحا اثبات ايديبوردى . بوندن بشقه ، قطعات عسكريه خنف ضابطاني مياننده بوتايملرده اثبات وجود ايدرك آزچوق مستفيد اولملري محتمل اولان بعض ضابطاني انتخاب ايتمكه بالعموم قوماندانلر مجبور ايديلر . بالخاصه ، وقت سفده مستقلاً حركت اجراسنه ماموز اولملري اقراي احتمالاندن بولان قدملى سوارى و طوبجى ضابطاني انتخاب ايديلورلر ومع هذا بوسياحتلرك اجراسي زماننده صره داخنده بولملري قطعات عسكريه نك تمام تربيه سي ايچون فائده بخش اولان كوچوك رتبه لي كنيج ضابطان ، هيچ بوجهله جلب ودعوت ايدلزلردى .

۱۸۷۲ دنبري اركان حربه سياحتلرينه منتظماً دوام ايدلمكده در .

اركان حربه سياحتلرينه ويران درجه اهميت شوندن استدلال ايدلملركه هر سنه ، بالخاصه اركان حربه عموميه رئيسى ، بيوك اركان حربه يي [اركان حربه عموميه يي] تشكيل ايدن ضابطانك سياحتلريني بالذات

Revue misoire de l'etrauger [۹]

م فرانز رساله موقونه سندن :

اداره ايدره شمديكي اركان حربه رئيسى اولان فلذويغ مايستر بارون «بك» beck رياسته تعين ايدلديكي ۱۸۸۲ سنه سندنبري هيچ بر دفعه بو وظيفه يي ترك واهال ايتمه مشدر .

بيوك اركان حربه هياتنك سياحتلري مدت ۲۱ ايله ۲۵ كون آردسند متهولدر . برمدت آلمانياهده اولديني كي هيچ بروقده اوج دفعه دن آشاغى دوشمز . بالعموم ضابطانك هر سنه كي سياحتلره اشتراك ايدمه يرك ، بوتون سنه امتدادنجه صرف ايدميان مساعي و همماتك غايه مقصودى ديمك اولوب وقت سفده اجراسي لابد اولان بر وظيفه مهمه يي آنجق ايكي سنده بر تعقيب و اجراه موفق اوله بيلدكلري نظر دفته آليز سنه سنده اوج هفته مدنك استكشار ايديله ميه جكي و برحد معقول داخنده كوريله جكي يي اشتباهدر .

هر سنه اركان حربه عموميه رئيسنه رفاقت ايدن ضابطانك عمدى تخميناً قرق قدردر . مثلاً ۱۸۸۶ ده جنرال «بك» ك معيتمده ايكي جنرال ، ۲۴ اركان حربه ضابطى ، ۲ استجكام ميرالاي ، ۴ لاندوره [رديف] بيكباشيسى و ۳ لوازم مامورى بوليبوردى .

بيوك اركان حربه دن ماعدا قول اردو اركان حربه لري دخي بونوع سياحتلر اجرا ايدلرلر ، كه يته ۱۸۸۶ ده آبرجه سكر قول اردو اركان حربه سياحتى موجود ايدى . بولرك بهري ۱۴ كون امتداد ايديبور و هر هيت ۱۷ اركان حربه ضابطى و بر لوازم مامورندن مركب بوليبوردى . فضله اوله رق بو هيتلرك دردنده برويايكي استحكام ضابطى ، وديكر اوچندهده مجا ستان لاندوره لر يته ميسوب ضابطان و اداره مامورلري بوليبوردى . عدد و امتداد نقطه نظرندن بومقدار لرك درجه اهميتي محتاج شرح و ايضاح اوليوب اركان حربه ضابطانك تعليم و تربيه لري و حربه حاضر لملري كي خصوصات مهمه يه نه درجه لرده صرف دقت و اهتمام ايدلديكي بونكه ظاهر وهويدادر .

مثال اوله رق انتخاب ايتديكمز نارينلردن دخي استتاج اولنه جنى اوزره زمانزده اوستريا اركان حربه سياحتلريني تنظيم و اداره ايدن نظامنامه — كه آنيده جملاً تشريح و توضيحه جاليله جغز — هر نه قدر ۱۸۹۵ تاريخي حاوي ايسهده ، بونوع تعليملري هنوز تاسيس و ايجاد ايتمش

اوليوب غايه مقصودى ، آنجق ابي زماندن برى آزچوق يكنسق بر طرز ايله ، فقط بر صورت عمليهده ، تعقيب ايدلمكده اولان اصولاري دائره انتظامه ادخال و اوتهدنبري فوائدى مجرب اولان قواعد مهمه يي احوال حاضر يه تطبيق ايتمكدن عبارتدر .

— مابدي وار —

اركان حربه قول اغارندن

احمد جمال

منته كتوبري

كوردم آتارن بهارك اولدى صحرال بنم اولسونغي غيري اك شدلي سودال بنم ديهرك حرارت بهار ايله چيكيچيدن كاستان باغچه سنه ، اورادنده بيك بر چيكي فيرلايان كل چهره ، سنبلكيسو ، غنجه دهن ، قرقلي ناخن برايكي شب بو مثال ايله بيك مزاج ، قبا صقاللي ، آق بيلقي مسار برونلي قاكليجه سيملي فقط زيرك مقلو ، وفالي اوج درت آمو خرام آره سنده شدت مشق و محبتدن منازمه ظهور ايتمكه طرفين ماقدين فراخله جيده اتمك پيشير يلكه سيورتيله تسكين جوع و تعديل عطش ايله منلردر . قارناوال موسمك سروري حسيله براي تبديل آب وهوا بك اوغلنه عزت ايتمش خوار دكان دهرك ماواي قدملرينه عودته باشلا دقلري كورلشدر .

§ (رجب بشه) نام شاعر تر زبان ايله عاشق جوشقون نام حكيم نوبان آره سنده تعاطي قلنديني غزله رده كوريلن منظومات منجه مياننده قوز موهر افيا و مبادي جغرافيه دائر شايدان نظر ايتجه كشيقات مندرج بولنديني وحى (دبو) ك تركه سبك (دو) اولديني حقنده برده ملاحظه عنديه سرد ايدلمكه اك ظبير املاچيلرجه موجب قيسل وقال اولديني آبري آبري سويله نور .

§ آمان اولديكيزمي ؟ بوقسه كورديكيزمي ؟ عاشق جوشقونه كوره دنيا بر پيره كوشده بر فيل . بنده خيلي زماندن بريدر فلك نه دن بنج ظيب ظيب ايتلايور ديوردم . مكر دنيا دن ايتش . اوراسي تحف دكل ، اصل نحى قرك سركه ، زهره نك ياشاق ، زلك تاجار جق ، سرخك سيوري سينك ، مشرتنك نخته يتي ، عطار دك مجار اولديغه حكيم ايدنلر بولنور سه بودر لوحشات سماويه نك لندن كوج قورتوله جغيزي تخمين ايتمكدن آرتي دوشونك صمان اوغريسي نه قدر فاشينير نه قدر قاشينير ؟

§ بك اوغلنده لوقنطه ، غازينو و اوتل صاحبي اولنله زور بازوسي مشهور اولان بوقا تليان افزينك بعدما اون قدر صويا سالالايان تدارك ايدم جكي متواتر اولاسي حسيله كافه اكسه لرك حضور و آرامش بال ايله كشاده فقط كله ، ارموز باشي ، لوب ات طرفلرينك هر درلواسباب ضربه قارشى آماده بولمسي لزومي عاجزانه توصيه اولنور .

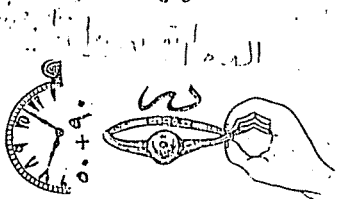
§ نيجه سنين و اعوامدن برى باغچه قوسي وجوارنده انشاي سيبه اطالاه لسان دعوت و ايصال دست غارت ايله ين لوقا نطه فارسيونلرينك

بهدما باغبرمه ، ياقه بيرمه و تيشمه صورتيه يتاليه يانه جقلري سويله نور . جناب منم مطاق جمله مزي اوزرنده كي اتى ييتمش دوز كيايى شيشلرندن محافظه بيورسون . بحرمه بابايور آمين . شهر مکتوبچيسي

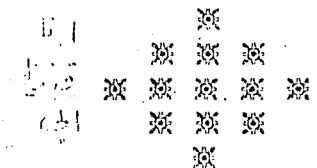

مكتف الغرائب والظائف

چينده اطبايه اجرت و يرلك عادت دكلدر . هر عائله نك بر طبيب خصوصيى واردر . شايد ايجارندن برى خسته لانه جق اولورسه اخير تداوى يه زياده اعتنا ايتمه سي ايچين خسته كسب افاقت ايدنجيه قدر طبيبك معاش مخصي كسيلر . وفات ايدمه جك اولورسه تنقيض ايديلر .

مل ايدنه بر ساعت اهدا ايديله جكدر استانبول ايچوره برهفته ، حوار ولايات ايچوره اوره بسه كونه سرت و ارذر . بهور بعبره دره مل ايدنلرك يالكر اساسي يازيله جقدر .

برنجيسى : بزجه بك قيمتيلدر . جمله مزجه بوندن برينك موجود اولاسي طبعيلدر . موجود اوليانلر وار ايسه بيله اولجه موجوديتلري موجوديتلره مشتملدر . بعضلر صكره دن غائب ايتشلر ضياعندن طولايي مكدردرلر . فقط نه يابسونلر موجوديتلري طبيعي اولديني كي غائب اولملري ده ضرور يدر . بزكنديسي نه قدر سورسك او بزي دها زياده سور . بوكا امين اولدينمزدن كنديسي خوش طومغه چاليشورز . بوني اولمزدنه آراسق بولورز .

ايكنجيسى : بزه لازم اولان برشيدر . خدمتي بك بيوكدر . بك چوق شيلدره بو خدمتي ايضا ايدلر سده بونك قدر تميز و صحتي دكلدرلر . بعضاً بوشيتي برده كورور ايسه كده بز يته آت ارض ايله سما آره سنده بولورز . اوچينجيسى : بزي هچ سومر . انسانلر آت ، او انسانلرك خصم جانيدر . ثقل و سوزمزدن آت آراسق وحشي سيبيله اورمانلرده بولورز . بو شكل هيجائي يي حل ايدنه كوزل بر كتاب اهدا ايديله جكدر .

⚠️ اخطار — درج اولنيله جك و عومك تقدريته مظهر اوله جق رهو تنظيم و ترسيم و حليه برار كوندره جكلره مناسب برهديه و يريله جكدر .

جريد مزه كوندريه جك آتارك كاغذك يالكر برجهته يازيله سي و سطرلرك سرك برافله سي رجا ولنور .

ممدوح معلومات — طاهر بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر